

HILVERSUMS HISTORIE

IETS MEER OVER DE FAMILIE VAN DEN WALL BAKE

door

C. van Aggelen

Inleiding

Op de jaarvergadering van 'Albertus Perk', 25 maart 1987 heeft de heer P.W. de Lange een korte inleiding gehouden over een vergeten Hilversummer, R.W.J.C. van den Wall Bake. Deze 'man van de spoorwegen' heeft veel voor Hilversum betekend. Dr P.W. de Lange pleitte dan ook voor opname van de naam Van den Wall Bake in het Gulden Boek van de Gemeente Hilversum.

Diezelfde avond kreeg de heer De Lange voor zijn eeuwfeest een speciaal cadeau: een munt uit zijn geboortjaar 1887. Deze munt was om verschillende redenen bijzonder! Met name het muntmeestersteken. Op deze munt prijkte het teken van muntmeester H.L.A. van den Wall Bake. Dit was een broer van eerder besproken R.W.J.C. van den Wall Bake. Bovendien was hun vader, Herman Adriaan, ook muntmeester. Hij was het die in 1848 een buiten aan de Soestdijkerstraatweg had gekocht.

Al met al interessant genoeg om wat dieper op deze familie in te gaan.

Heidepark aan de Soestdijkerstraatweg (gesloopt in 1971).

Oudste geschiedenis

De relatie tussen de 17e-eeuwse familie Baeck (Bake) en de in het begin van de 18e eeuw in Rotterdam opduikende familie Bake is nog onduidelijk. Volgens een thans nog levend familielid waren de voorouders schippers.

Het is evenwel interessant genoeg om ook de in de 17e eeuw in Amsterdam wonende familie Baeck (Bake) te bespreken. Ene *Joost Baeck* (Justus Bake) was gehuwd met Magdalena van Erp, een zuster van P.C. Hooft's eerste vrouw. Hij werd in 1671 bezitter van de ambachtsheerlijkheid Wulverhorst bij Linschoten. Hun zoon *Laurens Bake* (Baeck) was dichter. Hij was lid van het oudste Nederlandse dichtgenootschap *Nil Volentibus Arduum*. Laurens Bake liet zich ook wel Heer van Wulverhorst noemen.

Begin 18e eeuw zien we een zekere Caspar Bake opduiken. Dit zou een zoon van Laurens kunnen zijn. Caspar heeft een zoon *Hermanus Adrianus Bake*, die op 2 september 1754 te Rotterdam wordt geboren. Hij studeerde letteren en na een jaar ging hij over op de studie geneeskunde. Na zijn studietijd werd hij aanvankelijk stadsdokter te Woerden. Vervolgens werd hij, in 1787, stadsvroedmeester te Leiden. Bovendien werd hij belast met het geven van onderwijs aan vroedvrouwen. Na zijn 'honorabel ontslag' in 1804 werd hij benoemd tot lector in de verloskunde te 's-Gravenhage. Hij schreef een groot aantal wetenschappelijke werken.

Hermanus Adrianus Bake huwde Margaret Mitchel, dochter van een Engels predikant te Rotterdam. Zij kregen drie kinderen:

- 1 William Archibald Bake, geboren 9 september 1783 te Woerden
- 2 John Bake, geboren 1 september 1787 te Leiden
- 3 Alexander Jacques Josias Bake, geboren 1 juli 1805 te 's-Gravenhage.

Deze drie zoons kregen ook zekere bekendheid. William Archibald werd uiteindelijk generaal-majoor bij de artillerie. Hij publiceerde o.a. over spoorwegen (!!), ijzerbewerking en ijzerconstructies.

John Bake werd na zijn studie tot doctor in de rechten gepromoveerd. Hij werd conrector aan de Latijnsche School. In 1815 werd hij buitengewoon hoogleraar aan de Leidse 'Hoogeschool'. John Bake publiceerde zeer veel op filologisch gebied. Bovendien zette hij zich in voor de totstandkoming van de Leidse sterrenwacht. Hij huwde twee keer:

- 1 Elisabeth Nicoline Sara Hoogvliet
- 2 Johanna Maria van Roijen.

Alexander Jacques Josias Bake studeerde letteren en rechten. Hij werd na zijn studie rector te Doesburg, in 1815 conrector te Rotterdam, in 1821 rector te Leeuwarden en in 1838 rector te Leiden. Hij was gehuwd met Elisabeth Maria Mess.

Van Bake naar Van den Wall Bake

William Archibald Bake, geboren op 9 september 1783 te Woerden (zie ook het vorige hoofdstukje), huwde Johanna Maria van den Wall. Zij kregen drie zoons:

- 1 Herman Adriaan, geboren 3 oktober 1809 te Zutphen
- 2 Rudolf Willem Johan Cornelis, geboren 18 mei 1811 te Zutphen
- 3 Jan Willem, geboren 17 juni 1817 te Maastricht.

Ad 2) Rudolf Willem Johan Cornelis Bake studeerde te Leiden. Na zijn promotie vertrok hij naar Nederlands-Indië. Daar was hij advocaat en procureur. Na zijn eervol ontslag in 1860 werd hij Nederlands Consul te Leipzig. Van april 1872 was hij Nederlands consul te Djeddah. Hij huwde te Semarang op 22 juli 1839 met Marie Désiré Tissot.

Ad 3) Jan Willem Bake werd op 1 september 1842 opzichter bij de aanleg van de Rijn-spoorweg. Spoedig werd hij hoofdopzichter en adjunct-ingenieur. Korte tijd was hij ook werkzaam bij de Overijsselsche Spoorwegmaatschappij en de Drentsche Kanaalmaatschappij. Na weer teruggekeerd te zijn bij de Nederlandsche Rijn-spoorwegmaatschappij werd hij op 1 december 1855 administrateur bij de Hollandse IJzeren Spoorwegmaatschappij. In die functie kwam hij in contact met zijn neef R.W.J.C., zoon van zijn broer Herman Adriaan, die in 1867 bij de maatschappij in dienst trad.

Ad 1) Herman Adriaan, hierna uitvoeriger besproken, huwde te Leiden met Peggy Bake. Zij was een dochter van John Bake en Elisabeth Nicolina Sara Hoogvliet (het eerste huwelijk). Herman Adriaan mocht bij Koninklijk Besluit de naam van zijn moeder toevoegen. Alleen hij en zijn nakomelingen heten dan ook: *Van den Wall Bake*.

Iets meer over Herman Adriaan (van den Wall) Bake

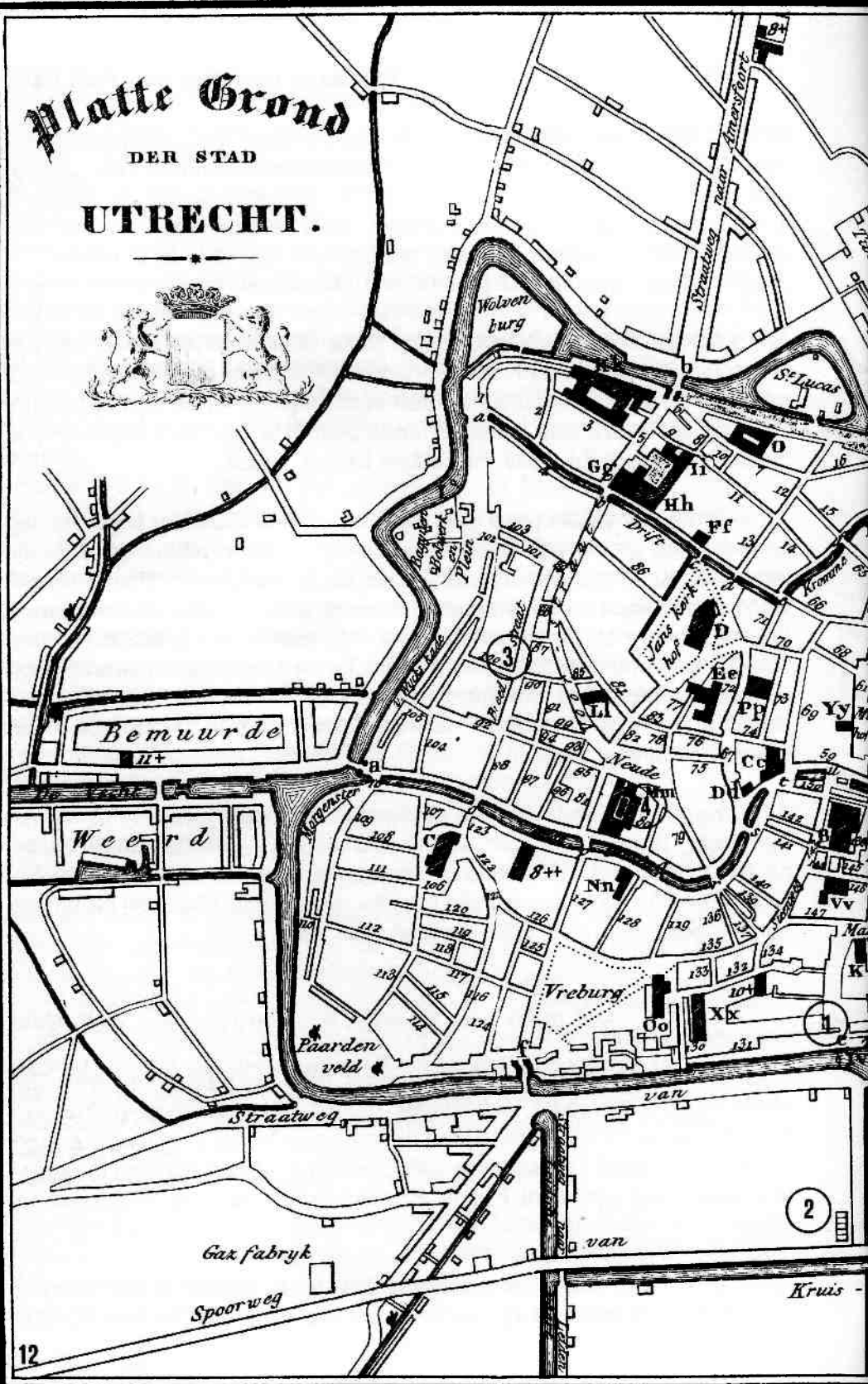
Herman Adriaan Bake werd op 3 oktober 1809 te Zutphen geboren. Zijn vader, William Archibald, was militair. Tijdens de peuterjaren van Herman Adriaan moest hij zijn vader enige tijd missen. Die zat in krijgsgevangenschap in Rusland! Op jeugdige leeftijd kwam Herman Adriaan in Leiden in contact met zijn nicht Peggy. Zij trouwden aldaar op 28 september 1833.

Herman Adriaan was korte tijd eigenaar van een fabriek te Gendringen. Echter door bedrog van zijn compagnon liep alles mis. Na een aanstel-

Platte Grond

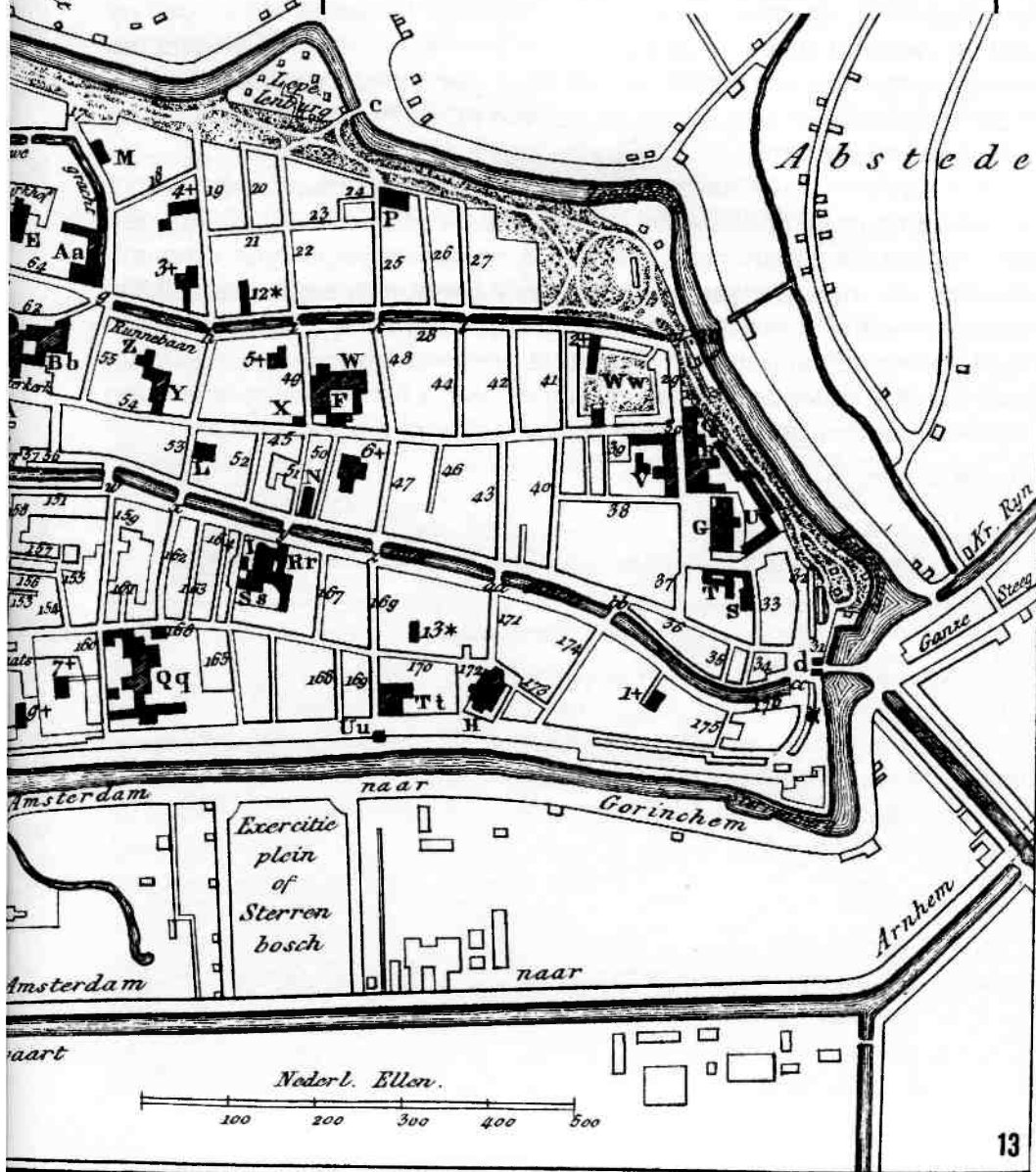
DER STAD

UTRECHT.

Voordat Herman Adriaan Bake zich in 1848 met zijn gezin in Hilversum aan de Soestdijkerstraatweg vestigde, woonde hij op verschillende (hier omcirkelde) plaatsen in Utrecht:

1. Rijnkade, waar in 1843 zoon R.W.J.C. Bake geboren werd;
2. Korte tijd in 1845 boven het stationsgebouw;
3. Woonhuis Bree(d)straat van 1845-1847;
4. Muntgebouw van 1847-1848.

ling aan de grofsmederij te Leiden, werd hij in 1842 aangesteld als ingenieur-werktuigkundige aan de Rijn-spoorweg. Het tractement bedroeg f 1.800,— per jaar.

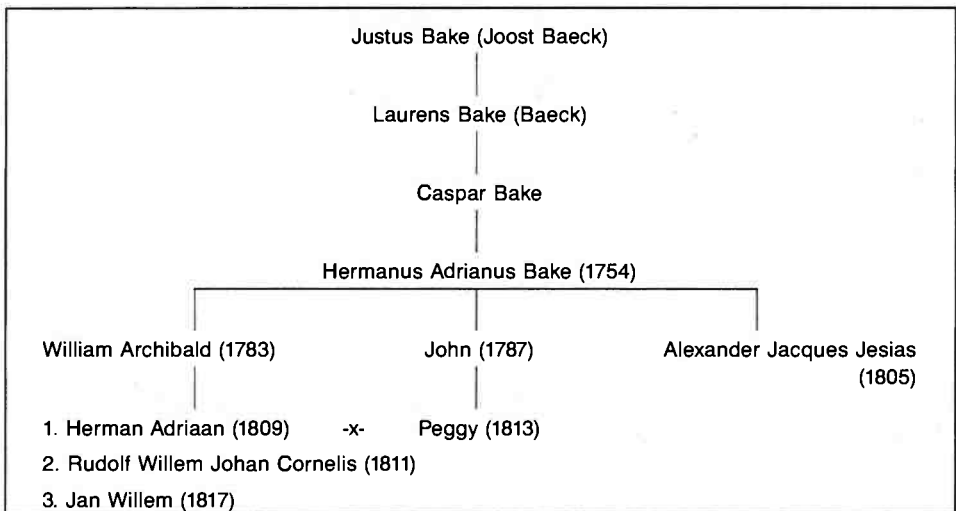
Volgens zijn zoon was Herman Adriaan géén zuinig mens. Gelukkig wist zijn vrouw de geldzaken in goede banen te leiden! Het paar woonde enige tijd boven het stationsgebouw van Utrecht. Echter in 1845 nam hij ontslag uit zijn betrekking. Hij was het niet eens met de samenstelling van de directie.

In 1845 werd Herman Adriaan benoemd tot waarnemend-muntmeester. Aanvankelijk zou hij alleen gedurende de afwezigheid van Rijksmuntmeester P.C.G. Poelman, die om gezondheidsredenen tijdelijk naar Italië was afgereisd, de zaken waarnemen. Poelman herstelde echter geheel niet en overleed aldaar. In de periode dat Herman Adriaan waarnemend-muntmeester was, werden bij 's Rijks Munt geldstukken geslagen met als muntmeestersteken een variant op dat van P.C.G. Poelman: een liele met een parel op de band.

Op 1 september 1847 werd hij benoemd tot effectief-muntmeester. Vanaf dat moment veranderde het muntmeestersteken ook. Hij neemt dan een zwaard als muntmeestersteken. De financiële positie van de muntmeester Herman Adriaan van den Wall Bake verbeterde aanzienlijk. 'Doordien eene hermunting van het zilvergeld, de oude zilveren pasmunt werd geheel vervangen, hem veel geld deed verdienen en hij een groot deel daarvan belegde in Spanjaarden, welke in het revolutiejaar tot een spotprijs konden gekocht worden.' (Levensherinneringen blz. 10).

(wordt vervolgd)

Schematisch overzicht Familie (Van den Wall) Bake

Leden van het muntcollegie.

Mr. L. C. Hora Siccama ☉, *voorzitter*, belast met de werkzaamheden van *waardijn*, 21 juni 1871.

Jhr. mr. dr. A. D. van Riemsdijk, belast met de werkzaamheden van *inspecteur-essaijeur-generaal*.

Jhr. mr. M. M. van Asch van Wijck, belast met de werkzaamheden van *secretaris*, 21 juni 1871.

Ambtenaren bij 's rijks munt.

Controleur. J. C. van Eelde.

Muntmeester. H. A. van den Wall Bake ☉, 24 aug. 1846.

Adjunctmuntmeester. P. H. Taddel.

Essaijeur bij het hoofdbestuur. H. C. van Setten (E5), 11 juli 1839; tevens belast met het verifiëren en justeren der balansen en gewigten bij 's rijks munt, bij de kantoren van waarborg en bij de handels-essaijeurs, 23 nov. 1858.

Essaijeur. J. S. 't Hooft, 17 febr. 1860.

Aide-essaijeur. W. Hora Siccama, 12 febr. 1871.

Eerste stempelsnijder. D. van der Kellen (E5), 24 maart 1852.

Stempelsnijders. J. Ph. Menger, 24 maart 1852; — J. Ph. van der Kellen, 14 febr. 1871.

Rijksstempelsnijder. J. P. M. Menger.
Mechanicus. D. Reijke.

Boven: gegevens ontleend aan de staatsalmanak van 1874.

Onder: H.A. Bake en zijn gezin bewoonde korte tijd de bovenverdieping van het stationsgebouw te Utrecht (1845).

